

ПІДПРИЄМНИЦТВО І ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ

Навчальна програма для 8 класу

**розроблена на основі модельної навчальної програми
“Підприємництво і фінансова грамотність. 8–9 класи”**

для закладів загальної середньої освіти

*(авт. Кузнєцова А. Я., Довгань А. І., Часнікова О. В., Шніцер О. П., Тригуб О. В.,
Гірченко Т. Д., Шабанова О. В., Харченко А. М., Нагайчук Н. Г.)*

Відповідає підручнику:

Підприємництво і фінансова грамотність : підруч.
для 8 кл. закл. загал. серед. освіти / І. Б. Стеценко,
О. О. Андрусич. — Київ : Світич, 2025

Система оцінювання результатів навчання розроблена авторами підручника!!!!

(Підприємництво і фінансова грамотність : підруч. для 8 кл. закл. загал. серед. освіти / І. Б. Стеценко, О. О. Андрусич. — Київ : Світич, 2025)

У курсі проводиться **семестрове оцінювання** для визначення динаміки досягнень учнями результатів навчання за Держстандартом.

Форми поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання:

- усна (різні види опитування);
- письмова (виконання діагностувальних, самостійних робіт, тестування тощо);
- цифрова (електронне тестування тощо);
- практична (організація різних видів дослідження, освітніх проєктів тощо).

Види оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень учнів включає формувальне поточне, підсумкове тематичне, підсумкове семестрове, підсумкове завершальне оцінювання.

Поточне формувальне оцінювання має відбуватися на кожному уроці методом педагогічного спостереження учителя за діяльністю учнів: виконанням групових та індивідуальних завдань, самооцінюванням, аналізуванням учнівських робіт, застосуванням різноманітних прийомів отримання зворотного зв'язку тощо.

Підсумкове тематичне оцінювання за кожним розділом модельної програми проводиться після завершення вивчення відповідного розділу. Матеріал для виконання самостійної роботи міститься у частинах “Перевір себе” в підручнику наприкінці кожного розділу.

Підсумкове семестрове оцінювання проводиться наприкінці кожного семестру: учні виконують діагностувальні роботи. Матеріал для виконання діагностувальних робіт у відповідних розділах підручника (с. 36—37, 82—83).

Наприкінці року проводиться підсумковий урок, на якому здійснюється **підсумкове завершальне оцінювання** та рефлексія. Завершальне оцінювання проводиться після закінчення вивчення матеріалу всіх модулів зручним для вчителя способом.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Усі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за наведеними в таблиці критеріями.

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
Початковий	1	Учень / учениця з допомогою вчителя називає окремі факти й уявлення програмового матеріалу; потребує постійної активізації та контролю.
	2	Учень / учениця з допомогою вчителя та з використанням підручника й наочності називає окремі факти, характеризує окремі уявлення програмового матеріалу; під керівництвом і з повною допомогою вчителя відтворює частково вміння з фінансової грамотності та підприємливості, копіює їх; потребує активізації та контролю.
	3	Учень / учениця, користуючись підручником і наочною, називає окремі факти, уявлення, відтворює їх зміст, але не розкриває їх суті; із безпосередньою допомогою вчителя частково відтворює вміння з фінансової грамотності та підприємливості; потребує активізації та контролю.
Середній	4	Учень / учениця з використанням підручника та наочності фрагментарно називає і відтворює уявлення й елементарні поняття; із незначною допомогою вчителя відтворює за зразком вміння з фінансової грамотності та підприємливості; виявляє ознаки позитивного ставлення до підприємливості, підприємництва та безпеки в окремих ситуаціях; епізодично виконує окремі правила з фінансової грамотності; потребує стимулювання вчителя.
	5	Учень / учениця з використанням підручника і наочності з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правила; із допомогою вчителя частково пояснює свою відповідь; за зразком самостійно відтворює окремі вміння з фінансової грамотності та підприємливості; виявляє позитивне ставлення до підприємливості, підприємництва та безпеки; дотримується окремих правил з фінансової грамотності; потребує стимулювання вчителя.
	6	Учень / учениця самостійно відтворює уявлення і поняття, з незначною допомогою вчителя розкриває їх суть; за підтримки вчителя називає правила поведінки у стандартних ситуаціях; з допомогою вчителя у стандартних ситуаціях

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
		відтворює вміння з фінансової грамотності та підприємливості; виявляє позитивне ставлення до підприємливості, підприємництва та безпеки; несистематично дотримується основних правил з фінансової грамотності; потребує стимулювання вчителя.
Достатній	7	Учень / учениця з незначною допомогою вчителя відтворює знання у програмовому обсязі, пояснює суть уявлень і понять; із допомогою вчителя аналізує ситуації, передбачені програмою; із допомогою вчителя застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості за аналогією у стандартній ситуації; за спонуканням учителя висловлює оцінні судження про стан власного фінансового добробуту і свою поведінку в ситуаціях, передбачених програмою; дотримується основних правил з фінансової грамотності.
	8	Учень / учениця самостійно відтворює програмовий зміст матеріалу, пояснює відповіді прикладами з підручника; із допомогою вчителя аналізує ситуації, передбачені програмою, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між певними явищами фінансової сфери; із незначною допомогою вчителя застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості у стандартних ситуаціях; висловлює оцінні судження про стан власного фінансового добробуту і свою поведінку в ситуаціях, передбачених програмою; дотримується основних правил з фінансової грамотності.
	9	Учень / учениця самостійно відтворює програмовий матеріал, аргументовано пояснює його на прикладах із підручника та власного досвіду; аналізує причиново-наслідкові зв'язки на програмовому змісті матеріалу; самостійно застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості у стандартних ситуаціях; виявляє позитивні наміри щодо власного фінансового добробуту і своєї поведінки в ситуаціях, передбачених

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
		програмою; дотримується правил з фінансової грамотності.
Високий	10	Учень / учениця самостійно відтворює зміст навчального матеріалу, аргументовано пояснює свої відповіді на прикладах із життя; із незначною допомогою вчителя аналізує нестандартні ситуації, встановлює причиново-наслідкові зв'язки, робить висновки; за підтримки вчителя оцінює різну інформацію щодо понять фінансової сфери, несистематично користується додатковими джерелами інформації за окремими темами; із незначною допомогою вчителя застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості в нестандартних ситуаціях; виявляє позитивні наміри щодо власного фінансового добробуту і своєї поведінки в нестандартних ситуаціях; дотримується правил з фінансової грамотності.
	11	Учень / учениця оперує програмовим матеріалом, пояснює, аналізує й оцінює значимість набутих знань для власного добробуту; аналізує нестандартні ситуації, встановлює причиново-наслідкові зв'язки, робить висновки, пропонує варіанти обґрунтованих рішень; оцінює різну інформацію щодо підприємливості, підприємництва та безпеки, користується додатковими джерелами інформації; самостійно застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості в нестандартних ситуаціях; виявляє наполегливість і рішучість щодо власного фінансового добробуту та своєї поведінки в нестандартних ситуаціях; дотримується правил з фінансової грамотності, переконує інших бути фінансово грамотними.
	12	Учень / учениця оперує програмовим матеріалом, пояснює, аналізує й оцінює значимість набутих знань для власного добробуту й добробуту інших; аналізує нестандартні ситуації, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між складниками фінансової грамотності та її чинниками, робить висновки, узагальнення, самостійно ухвалює обґрунтовані рішення; оцінює різну інформацію щодо підприємливості, підприємництва та безпеки, поширює

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
		інформацію, отриману з додаткових джерел; застосовує вміння з фінансової грамотності та підприємливості в нестандартних ситуаціях, творчо та гнучко підходить до вирішення, як діяти в нестандартних ситуаціях; виявляє наполегливість і рішучість щодо власного фінансового добробуту та фінансового добробуту інших, своєї поведінки й поведінки інших у нестандартних ситуаціях; дотримується правил з фінансової грамотності, залучає інших бути фінансово грамотними.